

Kierunek studiów, rok i kod obszaru efektów kształcenia	Pielęgniarstwo rok akademicki 2019/2020, studia I stopnia, OM1												
Kod przedmiotu	K -kierunkowy /P -podstawowy /					Rodzaj studiów: I stopnia			Stacjonarne				
Nazwa przedmiotu, jego statut i powiązanie obszarowymi efektami kształcenia	obowiązkowy/ FARMAKOLOGIA P6S_WG, P6S_WK, P6S_UK,P6S_UW,P6S_UO, P6S_KR												
Grupa zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	A. Nauki podstawowe												
Jednostka prowadząca	Wydział Profilaktyki i Zdrowia												
Rok, semestr, formy zajęć i liczba godzin	Rok	Semestr	Ogółem liczba godzin	Forma zaliczenia	Formy zajęć					Punkty ECTS :3			
	II	3	70	E									
						wykład	Zajęcia praktyczne/ćwiczenia	Seminarium	Samokształcenie	Praktyka zawodowa	Godziny kontaktowe	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa
					30		20	20		2			1
Kierownik i realizatorzy	Osoba prowadząca przedmiot:												
Szacowane nakłady pracy w ECTS	- uzupełnianie notatek z wykładów -10% - przygotowanie teoretyczne - 10% - przygotowanie i przedstawienie prezentacji -10% - przygotowanie do testu -10% - ilość godz. pracy studenta z nauczycielem 60%												
Założenia i cele przedmiotu	Cele: 1. Poznanie poszczególnych grup środków leczniczych, głównych mechanizmów działania, przemian w ustroju i działania ubocznego 2. Poznanie poszczególnych grup leków i ich zastosowania leczniczego oraz zasad leczenia krwii i środkami krwiozastępczymi; 3. Opanowanie wiadomości z zakresu działania używek i narkotyków oraz podstawowych zagadnień związanych z leczeniem zatruć i uzależnień. 4. Umiejętność oceny wpływu leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach												
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu kształcenia w odniesieniu oraz metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:													
Numer efektu kształcenia przedmiotu	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Po ukończeniu modułu/przedmiotu student zna/rozumie/potrafi:							Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów		Forma zajęć dydaktycznych		

towego		kształcenia		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:				
W1	A.W19	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;	Spr. ustny /pisemny/test	W,SM,SK
W2	A.W20	podstawowe zasady farmakoterapii;	Spr. ustny /pisemny/test	W,SM,SK
W3	A.W21.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	Spr. ustny /pisemny/test	W,SM,SK
W4	A.W22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	Spr. ustny /pisemny/test	W,SM,SK
W5	A.W23	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	Spr. ustny /pisemny/test	W,SM,SK
W6	A.W24.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	Spr. ustny /pisemny/test	W,SM,SK
W7	A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	Spr. ustny /pisemny/test	W,SM,SK
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:				
U1	A.U8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	Spr. ustny/pisemny/test	W,SM,SK
U2	A.U9	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	Spr. ustny/pisemny/test	W,SM,SK
U3	A.U10.	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	Spr. ustny/pisemny/test	W,SM,SK
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:				
		przestrzegania praw pacjenta;	obserwacja	W,SM,SK
		samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	obserwacja	W,SM,SK
Program przedmiotu	W załączeniu (szczegółowy program kształcenia na odrębnych stronach: tematyka wykładów, liczba godzin, ćwiczeń, seminariów, samokształcenia. Dla samokształcenia dodatkowo wpisać cele i metody jego realizacji, np. przygotowanie raportu, sprawozdania, eseju, prezentacji multimedialnej.)			
Proszę oznaczyć krzyżykami w skali 1-3 jak powyższe efekty są osiąganе na zajęciach w dziedzinie wiedzy, umiejętności i postaw; Wiedza + + + Umiejętności + + + Postawy + +				
Forma i warunki zaliczenia:	Obecność na zajęciach, aktywny udział w zajęciach, systematyczne przygotowanie do zajęć, aktywny udział w dyskusji, pozytywny wynik egzaminu końcowego Egzamin końcowy			
	wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja			
Metody weryfikacji osiągnięć zamierzonych efektów kształcenia	Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy: 1. Sprawdzian pisemny (test wielokrotnego wyboru; pytania otwarte) 2. Ocena aktywności studenta podczas zajęć 3. Ocena przygotowania do zajęć Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności: 1. zaliczenie poszczególnych zadań 2. ocena przedstawionego referatu Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych 1. Przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego 2. Samoocena studenta			
Literatura podstawowa i uzupełniająca	Literatura podstawowa: 1. Herman Z., Kołada K.: Farmakologia–podręcznik dla studentów pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 1990. 2. Podlewski J.K., Chwalibogowska-Podlowska A.: Leki współczesnej terapii. Split, Warszawa 1996. 3. Rajtar- Cynke G.: Farmakologia. Podręcznik dla studentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu, Wydanie I, Czelej, Lublin 2002. 4. Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D.:Ordynowanie leków i wypisywanie recept Przewodnik dla pielęgniarzek i położnych. Edumetriq 2016. 5. Hryniewiecka E., Joniec-Maciejak I.: Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarstwa i położnej. Edra 2019.			
	Literatura uzupełniająca:			
	1. Bożkowa K., Siwińska-Gołębiowska H., Prokopczuk J., Kamińska E.: Dawkowanie leków u noworodków, dzieci i młodzieży,			

	<p>Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005.</p> <p>2. Pharmindex- kompendium leków 2009, CMP Medica, Warszawa 2008</p> <p>3. Leki po Dyplomie – wydanie ogólne 2010</p>
Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: rzutnik multimedialny, laptop	
Warunki wstępne: Student powinien posiadać wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, biochemii, patologii	
Ocena	Kryteria zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	Zrozumienie tematu i pełna jego realizacja, wykorzystanie materiałów pomocniczych. Odpowiedź na wszystkie zadawane pytania (92,5-100%)
Ponad dobra (4,5)	Zrozumienie omawianego tematu i pełna jego realizacja. Poprawna merytorycznie odpowiedź na większość pytań (85,5-92%) Wypowiedź na ogół uporządkowana i spójna. Przestrzeganie zasad poprawnego mówienia,
Dobra (4,0)	Omówienie tematu w sposób poprawny ale niepogłębiony. Poprawna merytorycznie odpowiedź na pytania zawarte w zestawie pytań (76,5-84%). Nieliczne błędy w zakresie posługiwania się pojęciami
Dość dobra (3,5)	Poprawna merytorycznie ale niepełna odpowiedź na pytania zawarte w zestawie pytań (68,5-76%). Pojedyncze błędy w zakresie posługiwania się pojęciami. Wystarczające słownictwo.
Dostateczna (3,0)	Wypowiedź splotona, drugorzędne błędy rzeczowe. Poprawna merytorycznie ale niepełna odpowiedź na pytania zawarte w zestawie pytań (60-68%). Kilka błędów w zakresie posługiwania się pojęciami.

---

podpis autora

FARMAKOLOGIA

Ogólna liczba godzin: 70

Wykład: 30 godz.

Seminarium: 20 godz.

Samokształcenie: 20 godz.

Osoba prowadząca:

Tematyka wykładów:

1. Podstawowe pojęcia dotyczące farmakologii, farmakokinetyki i farmakodynamiki. /5 godz./
2. Leki przeciwbólowe. /3 godz./
3. Antybiotyki, chemioterapeutyki, sulfonamidy. /4 godz./
4. Leki stosowane w chorobach ośrodkowego układu nerwowego. /2 godz./
5. Leki stosowane w chorobach obwodowego układu nerwowego. /3 godz./
6. Leki działające na autonomiczny układ nerwowy. /2 godz./
7. Środki ogólnie znieczulające. /1 godz./
8. Leki stosowane w chorobach serca i niewydolności krążenia. /3 godz./
9. Leki stosowane w chorobach naczyń obwodowych. /1 godz./
10. Leki stosowane w leczeniu nadciśnienia tętniczego. /2 godz./
11. Leki stosowane w chorobach układu oddechowego. /3 godz./
12. Leki stosowane w chorobach układu pokarmowego. /2 godz./
13. Leki działające na narządy wydzielania wewnętrznego. /2 godz./
14. Środki krwiochodne i krwiozastępcze. /2 godz./
15. Leki moczopędne. /1 godz./
16. Leki pochodzenia roślinnego. /2 godz./
17. Interakcje między lekami. /2 godz./
18. Problemy zależności lekowych. /2 godz./
19. Środki dezynfekujące. /1 godz./
20. Źródła informacji o lekach, dawkowanie leków. /2 godz./
21. Działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz procedury zgłaszania działań niepożądanych leków
22. Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich
23. Grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postacie i drogi podania leków
24. Zasady przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza
25. Zasady wystawiania recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich

Samokształcenie

Cele

1. Utrwalenie wiadomości pozwalające na charakteryzowanie poszczególnych grup leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasad leczenia krwii i środkami krwiozastępczymi;
2. Utrwalenie wiadomości pozwalających na ocenę wpływu leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach;
3. Systematyczne wzbogacanie wiedzy zawodowej i umiejętności.

Treści:

Opracowanie eseju lub prezentacji multimedialnej w zakresie:

1. Farmakoterapia w ciąży i połogu.
2. Dawkowanie leków w zależności od wieku i stanu zdrowia.
3. Leki stosowane w resuscytacji krążeniowo- oddechowej.
4. Leki stosowane w astmie. Zasady inhalacji.
5. Leki stosowane w cukrzycy. Przechowywanie insuliny.
6. Leki przeciwkrzepliwe.
7. Leczenie farmakologiczne nałogów i uzależnień.
8. Leki i leczenie w psychiatrii.
9. Redukcja masy ciała – bezpieczna farmakoterapia.